

Campsentelles, 1 1995

CENTRE D'ESTUDIS SANTFOSTENCS
AMICS DE CABANYES

Antoni Batllori i Jofré, un dibuixant per a Sant Fost

Tot repassant els fulletons i llibres editats per la parròquia de la nostra localitat al llarg de quaranta anys, ens adonarem de la presència sovintejada d'una sèrie de dibuixos que els il·lustren meravellosament. Són figures d'una qualitat excel·lent, envoltades d'una atmosfera amable i simpàtica, plena de tendresa: l'església de Sant Fost, les caramelles, un pastor amb ovelles, el lledoner i l'església vella, Cabanyes... I totes van signades per Antoni Batllori i Jofré, un dibuixant que representa molt per a la cultura del nostre poble. I no és això una exageració, ja que el seu estil, la seva manera de fer, han marcat aquest petit món parroquial que va actuar com a fogar cultural en una època difícil per a Catalunya.

Antoni Batllori és el darrer representant d'una escola de dibuixants que van formar-se sota el guiatge de Joan Junceda, de l'entrançable revista «En Patufet». Nasqué al Passeig de Sant Joan de Barcelona el 13 de març de 1915. Va estudiar a l'escola Estanislau de Cosca (Ronda de Sant Pere), als Escolapis, als Maristes i com ell mateix diu, també «a l'escola de la vida que és la més important». No va anar a cap escola de dibuix. Va

servir durant la Guerra Civil a la DCA republicana (artilleria antiaèria). Acabat el conflicte bèl·lic espanyol, va estar un temps al camp de concentració d'Argelès-sur-Mer (França) i després va tornar a Espanya pel pont d'Irún. Des de ben petit dibuixava i ràpidament va assolir un gran prestigi, de tal forma que als quinze anys va entrar en contacte amb el gran escriptor Josep M. Folch i Torres. I a partir d'aquest moment va introduir-se de ple en aquest món màgic dels il·lustradors de revistes infantils.

Amb el desig de conèixer-lo de més a prop, vàrem concertar una entrevista amb ell a través del seu germà Josep Lluís, que estiuja des de fa molts anys a Sant Fost, al barri de Sant Pere, i que és el president, molt merescudament, de la nostra entitat Centre d'Estudis Santfostencs «Amics de Cabanyes». Antoni Batllori ens va rebre molt amablement a la seva casa d'estiu de Teià, una torre de principis de segle, on viu acompanyat de la seva esposa M.Teresa Obiols. El seu únic fill, Toni, és també un dibuixant famós, encara que té un estil força diferent al del pare (és més aviat «ninotaire») i col·labora, entre d'altres publicacions, a «La Vanguardia» on dar-

rament ha fet les tires còmiques del suplement del Mundial de Futbol celebrat als Estats Units.

L'entrevista fou realitzada al seu despatx de treball de la seva casa de Teià, una habitació atapeïda de coses curioses i antigues, especialment eines del camp. Amb el bon humor que el caracteritza (té una gran capacitat per fer jocs de paraules i els seus acudits són senzills però plens d'enginy), el Sr. Antoni Batllori va explicar-nos la seva vida i la seva trajectòria professional com a dibuixant.

Quan va començar a dibuixar?

Quan era molt petit, des de sempre. Suposo que al mateix temps que aprenia les beceroles, anava fent dibuixos, tot alhora. Vaig començar a publicar als tretze anys a la revista «En Patufet», després d'anar a veure el Folch i Torres, que em va rebre molt bé a casa seva. Li vaig il·lustrar amb quatre dibuixos el seu llibre «Ànimes blanques». Em va fer una recomanació per al Junceda i aquest em va encarregar una sèrie de dibuixos per a l'amo del «Patufet», Josep M. Bagunyà, que aleshores em va voler conèixer i em va dir: «Vostè quan vol cobrar?» i em va donar 40 pessetes. L'any 1929,

per l'Exposició Universal, vaig treballar amb el Sr. Soldevila fent esmalts.

Es considera un dibuixant d'una escola o grup determinat? Va rebre influències d'algun dibuixant en especial?

Vaig conèixer en Junceda quan tenia tretze anys i el considero el meu mestre. Després de fer una sèrie de provatures per veure si valia per dibuixar, em va dir: «Batllori, quan ha pogut posar un carro damunt d'un gos sense que l'aixafi, ja pot fer el que vulgui». Això volia dir que la perspectiva, la com-

posició del dibuix, era perfecta. Va ser el moment en què vaig entrar a treballar amb el seu equip.

El grup de deixebles de Junceda érem Serramassana, Mallol, Xirinius i jo. Folch i Torres em considerava el successor de Junceda, mort el 1946, perquè el meu estil era el que més s'assemblava al del mestre. Fins i tot, quan estava ja greument malalt, em va demanar que l'ajudés en algunes de les seves darreres creacions.

Quina publicació el va marcar més?

És clar que va ser el «Patufet», la majoria de persones em recorden com el Batllori del «Patufet». Fins i tot, quan vaig conèixer Jordi Pujol, el President, es va quedar molt sorprès perquè pensava que ja era mort i ràpidament va cridar la seva dona, la Marta Ferrusola, perquè s'acostés a mi i em conegués (ens acabaven de presentar en un piscolabis). Al «Patufet» vaig treballar les dues etapes: la d'abans de la guerra, fins que la van prohibir el 1939 i després a la segona etapa, on també signava amb els pseudònims Abat i Kisok (en unes vinyetes que eren un joc i consistia a descobrir un conill, o altres objectes, amagats en un paisatge).

Altres publicacions on vaig col·laborar van ser al «Pocholo», el «TBO», el «Jordi», «El Mundo Católico», «Mari Luz» (una revista de nenes que va durar molt poc), «La família», «L'àngel», «Fulles culturals», etc. També vaig fer dibuixos per al cinema, allà pel 1940, en un documental que es titulava «La manera de salvar barcos». La pega del cinema és que llavors havien d'enviar els dibuixos originals a Alemanya, on feien l'adaptació a pel·lícula i era un procés molt llarg i costós.

Quins són els dibuixos que recorda amb més estima?

La primera vegada que vaig il·lustrar «L'Atlàntida» de Verdaguer; se'n va fer només un exemplar únic per encàrrec d'una senyora de Mallorca, cap al 1942 o 1943.

Vostè ha col·laborat sovint en publicacions fetes a Sant Fost, especialment de la Parròquia. A què es deu aquesta forta relació amb la nostra localitat?

El meu germà i jo festejàvem amb les senyoretetes Obiols, que estuien a Sant Fost i d'aquí ve la meua relació amb el vostre poble. Vaig fer dibuixos de les cara-

melles, d'una processó del Roser i altres coses relacionades amb la Parròquia.

Ha pretès a través dels seus dibuixos oferir una determinada visió de la vida?

M'atrau molt la vida del camp, la pagesia, de fet és el que més m'agrada dibuixar: els carros, les masies, els animals, els pagesos. Sempre he intentat actuar d'acord amb la vida cristiana. M'hagués encantat viure al segle passat, anar amb tartana a Sant Julià de Vilatorrada, com quan érem petits. Era tot tant diferent!

♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

Quina opinió té dels dibuixants d'avui dia, especialment del còmic?

Respecto l'estil d'avui dia (el meu fill és dibuixant), però no m'agrada, especialment perquè hi ha molta pornografia. El Mariscal no m'agrada gens. Respecte a la pornografia, he de dir que sempre l'he rebutjada: recordo que durant la Guerra Civil el meu capità em va demanar que li fes uns dibuixos pornogràfics, però m'hi vaig negar. Ell em va dir que «ja li ho pagaria» i a la mínima cosa que vaig fer em va enviar dos mesos empresonat al castell de Figueres, com a càstig.

Actualment, encara s'hi dedica com abans?

Sí, igual que abans. Fa poc he il·lustrat «L'Atlàntida» i el «Canigó», dues obres de Verdaguer, i ara estic fent dibuixos de l'Apocal·lipsi per al senyor Francesc Urdeig i París, que segurament farà que ho publiqui la Conselleria de Cultura de la Generalitat. També tenim altre projecte que és fer 500, 600 o més dibuixos (els que surtin) sobre costums i tradicions de Catalunya, també per al Sr.Urdeig.

Moltes gràcies, senyor Batllori!

Entrevista realitzada el 22 de juliol de 1994, divendres, a dos quarts de set de la tarda.

F.P.G.